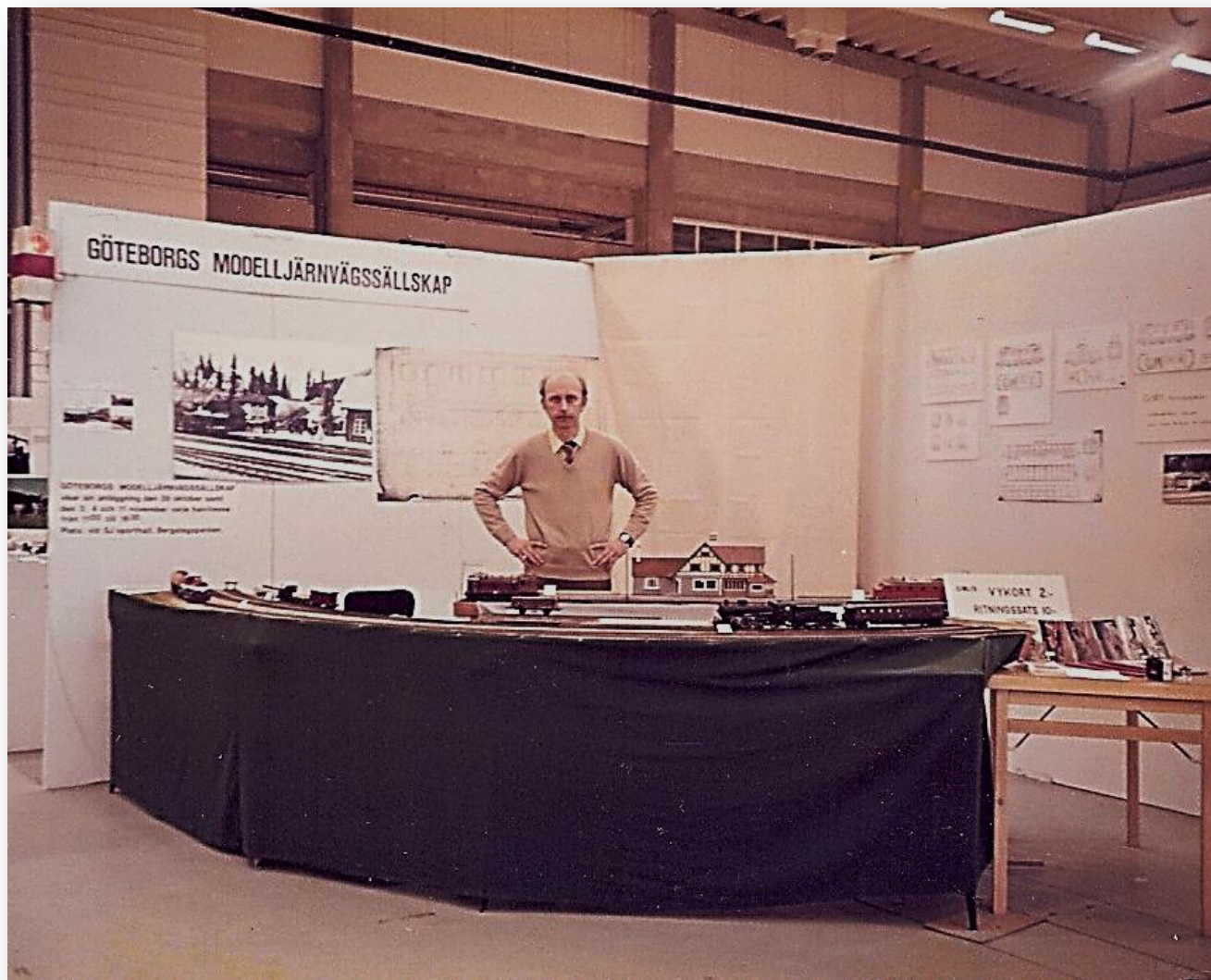

Rälspiken

Göteborgs
Modelljärnvägssällskap

Nr 3, juli 2013

TÅG62

MJ 1

R2

Göteborgs Modelljärnvägssällskap

GMJS är en ideell förening som äger och bygger en modelljärnvägsanläggning i skala O, 1:45. Sällskapet bildades 1945.

2013 består styrelsen av

Leif Johansson, ordförande
Torbjörn Ek, sekreterare
Lennart Risfelt, kassör
Hans Johansson, redaktör och vice ordförande
Leif Ohlsson, ledamot
Nils Pihlgren, ledamot

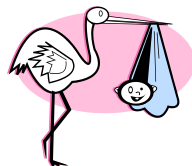
Vårt medlemsblad Rälspiken utkommer med fem nummer per år. Medlemskap kan vinnas genom att betala in årsavgiften på 500 kr på föreningens plusgirokonto 24 14 19 – 1. Föreningens besöksadress är Volviahallen, **(GPS-koordinater 57 42 42, 11 58 30)** Bergslagsgatan, Göteborg och brevadressen är GMJS c/o Torbjörn Ek
Kobbarnas väg 15
416 64 GÖTEBORG

Vill Du komma i kontakt med oss går det säkert med något av nedanstående

Ordföranden 031 - 57 34 49
Sekreterare 031 – 19 37 36
Sekreteraren: torbjorn_ek@hotmail.com
Redaktörn: hasses@telia.com

Text och foto, där intet annat anges, står redaktören för.

Se även vår hemsida
www.port.se/gmjs

Mamma, var kommer jag ifrån?
Modern som var en klok pedagog förklarade utförligt hur saken låg till.
Konstigt, sa Putte, Sara säger att hon kommer från Hjo.

Å andra sidan.....

har nu sommaren kommit. Hoppas Du har möjlighet att njuta av denna Svenska årstid som kallas sommar. Elaka tungor säger att vi har två årstider, båda är kalla den ena vit den andra grön. Maj och början på juni

Har dock varit fin i år. Lagom till midsommar kom ösregnet. Redaktörn har dock inte tillbringat juni på västkusten utan på ostkanten, insupande både sol och vind på den berömda ön.

Vårens aktiviteter nere på klubben har nu gått ner på sparlåga fast några entusiaster håller verksamheten flytande. Något av det sista vi fick utfört var rensningen av "Ydreboden, byschan" och att organiserat inredningen i den container vi inhandlat. Den är av plåt så vi tror att taket håller tätt några årtionden framgent. Avlägsnandet av den förra ger oss också fler parkeringsmöjligheter. Vi blev också av med en massa "kan va´ bra att ha saker" som vi sparat inför okända behov. Där fanns massor av saker som vi inte visste att vi behövde.....

Vår framtid i befintliga lokaler har åter börjat att diskuteras. Vi har fått lite bättre information om det kommande järnvägstunnelprojektet som skall byggas under Göteborg, Västlänken. Nerfarten i tunneln ser ut att bli under eller strax utanför oss. Byggstart runt 2018-20. F-n trot! Tänk om ett järnvägsprojekt blir dödsstöten för vår järnvägshobby! Blir det så kan vi räkna med att sporthallen och vår lokal rivs i anslutning till byggstart. Vi får intensifiera våra kontakter med kommunen och Trafikverket så att de är väl förberedda på vad som Göteborgarna missar om vår kulturgärning skövlas. En första kontakt har tagits med Trafikverket och de vill gärna komma på besök för att på plats beundra en 68-årig byggverksamhet i järnvägs-historikens tjänst.

Nu skall man visserligen folkomrösta om trängselskatten och om det blir ett nej och om politikerna beslutar som folkviljan, vilket inte är så troligt, så vet man inte varifrån pengarna, det rör sig om bortemot tjugo tusen miljoner kronor, som man inte vet varifrån de skall komma. Vi hoppas på det bästa och återkommer med mera information så snart vi vet mer.

Hans Johansson

Omslaget

visar ett foto från Hobbymässan på Svenska Mässan i Göteborg 1984. GMJS var naturligtvis där och deltog med en egen liten monter. Redaktörn kan konstatera att hårets bäst-före datum redan då var passerat.....

Red

Arvegods

Av Svante Runbergers dödsbo har vi fått överta en mycket fin och värdefull samling av järnvägslitteratur, bl.a. en komplett inbunden samling av tidningen TÅG samt en mängd olika böcker från olika bandelar. Samlingen håller nu på att katalogiseras av vår bibliotekarie Leif Pettersson. Från Svante har vi också erhållit en 3-fas vertikalfräs som vi nu håller på att installera. Här ser vi ordföranden i inkopplingstagen stående på en av arbetarskyddsstyrelsen ännu inte godkänd anordning. Ingen fara, han håller sig i skruvmejseln.....

Nostalgirutan

Lasse Bernström hade en härlig humor. Här ett bra exempel från hans modellvärld.

En bild från sent 50-tal. Under visningarna vid TÅG62 låg vårt ”kontrolltorn” nere på golvet. Vi ser de ursprungliga manöverpanelerna där det inte ens fanns de så berömda ”femfemmorna”. Körkontrollen känns däremot igen. Den återfinns idag på flera stationer. I bild ser vi också klubbens grundare Rustan Lange.

Tåg i Sverige och utomlands

Redaktörens patriotiska självkänsla förbjuder honom att berätta vilka foton som tagits var. Som en liten ledtråd kan dock nämnas att fotot från utsiktsgagnen till höger inte är taget i Sverige...Dukningen i den moderna Svenska returationen görs också av kunden själv. Allt för att hålla trivselnivån på den Svenska lagomnivån.....Medtag egen bordsduk! Nativiteten i Sverige är låg. Det förstår man när man ser en Svensk sov/liggvagn.

MJ personvagn hos GMJS

När Munkedals Järnväg öppnades 1895 ingick en personboggivagn i vagnparken. Genom den av Munkedals Bruk samtidigt öppnade båtförbindelsen Saltkällan – Göteborg erhöles då goda förbindelser med Göteborg i en tid då Bohusbanan inte fanns.

Vagnen var byggd av Vagnsfabriks-aktiebolaget i Södertelje och var, till skillnad från alla andra 600-personboggivagnar, kortare än 10 meter. Den var plåtklädd och målad i kungsblå med gullinjerad fältindelning enligt tidens sed. Den rymde 24 personer i två kupéer. På 1930-talet byttes den då sannolikt söderrostade plåten mot smalspontad träpanel och målades sannolikt även då blå. Den blå färgen blektes dock ganska fort varför vagnen målades om i en ganska tråkig grå/olivgrön nyans.

Vid MJ:s ombyggnad till normalspår såldes vagnskorgen till en privatperson i trakten som använde den som sommarstuga. ÖSIJ fick köpa korgen 1959 och den rullar nu helrenoverad i Mariefred.

Vagnen finns i två exemplar hos oss. Den ena byggd av Lasse Bernström och den andra av undertecknad.

Hans J

Leveransfoto i Södertelje 1895

Vagnen nyrenoverad hos ÖSIJ 1965

Klassiskt foto vid passagen över Bohusbanan

Restaurering av röd restaurantvagn till R2.

Vem kunde tro att GMJS vagnpark skulle bli lika brokig som SJ:s. Av våra tidigare 60-tals vagnar, benämnda ”röda tåget”, nu blått, är det ju egentligen ingen som stämmer överens med någon konkret förebild. Vagnarnas närmsta likar hör egentligen mer hemma på TGOJ men inte ens där är förebilden liknande de som står på anläggningen. Någon hade i ett tidigt skede blandat ihop ritningsunderlagen varvid de vagnar vi har idag är en blandning av både SJ och TGOJ vagnar.

Att vi på GMJS lät revidera och inte minst lackera våra vagnar som SJ:s beror på att vi inte har så många TGOJ vagnar ståendes på stationen i Göteborg. Igenkänningsfaktorn på vårt rullande materiel skulle alltså inte bli så hög för besökarna under våra visningsperioder. Under föregående år fick vi klart de tre sista vagnarna av fyra, totalt fem, till visningen även om det fortfarande återstår en del detaljarbete på dessa. Klart intressant var vår variant på Bio-Bistro vagn där vi fått belysningen i biodelen att flascha så det ser ut som att det pågår filmvisning under körning.

Kvar på spåret stod nu dessvärre sista vagnen i röd lackering. Efter långa diskussioner och ett antal olika åsikter kunde så klubben enas om vad som skulle ske med sista vagneländet. Varför inte något som knöt ihop lite av det som varit tidigare. Det vill säga en röd vagn. Visserligen med svartblå lackering ovan midjelinjen men ändå som en påminnelse om att vagnarna tidigare var helt röda. Bistro delen på Bio-Bistrovagnen är ju visserligen röd men det gäller bara halva vagnen.

Vad fanns då mer att titta på. Det får bli en restaurantvagn åt våra resenärer så klart. Efter en del efterforskning hittade vi material om de revideringar som SJ själva gjort. Utifrån detta har vi i skrivande stund hunnit en del på vägen gällande ombyggnationen. Något som innebär lite mer arbete än med de tidigare vagnarna. Förslagan heter R2 och är till största del i enlighet med de övriga vagnarna exteriört. Däremot skiljer sig fönstersättningen rätt rejält på restaurantvagnen då denna har en serveringsdel med kök på ena långsidan, samt marketeridörrar på båda sidor av ena ändan på vagnens långsida. Att vagnen invändigt är helt olik övriga vagnar är ju rätt självklart.

Med plasticard, lim, spackel och mycket tålmod har jag pluggat igen ett flertal av fönstren på ena sidan och några på den andra. Tro inte att vagnen ser lika ut på båda långsidorna för det gör den inte mer än vid marketeri ingångarna. Jag har hittills även färdigställt det mesta av gavelpartierna även om dessa ännu inte är fastmonterade.

Gällande placeringen av marketeridörrarna har jag varit nödgad att ta bort bitar av rillorna på sidorna så att det går att markera detta på ett prydligt sätt. Upptäcktes då att dessa var gjorda av nylon i urfrästa spår, trixigt att hantera. Mer slipning och mer tålmod behövs för sådana uppgifter. Det behövs nog ett antal timmar till innan det blir bra. I övrigt gäller att jämna till taket vid anläggningsytan mot vagnkorgen så det inte är så stora glipor mellan tak och korg.

Om vagnen blir färdig för årets visning återstår dock att se. Som vanligt ska ju vagnen genomgå ett par arbetsmoment till innan vi ställer ut den på spåret.

Inredningsmässigt har vi inte pratat om än, men det kommer säkert. Menyerna är inte heller klara och vi vet inte om vi får några rättigheter än. Dessutom funderar vi på om man kan skapa matos i skala som en ny idé till alla elektronikfantaster i MJ branschen.

Kort om vagnen:

Vagnbeteckning TR R2.
Ombyggt antal 16 st
Tillverkningsår 1968-1969
Ombyggnadsår 1985
Längd ö b/s 24100 mm
Hjulbas 2500+16600
Bredd 3140 mm
Höjd 4070 mm
Medelvikt 41 ton
Sittplatser, restaurant 20st
Sittplatser, café 24st
Sittplatser, bar 2st
Sth 130 km/h
Boggier, MD11, MD12, MD12A

Restaurantvagnen, R2 för InterCity tåg, är ombyggda från RB1 av SJ i Malmö.

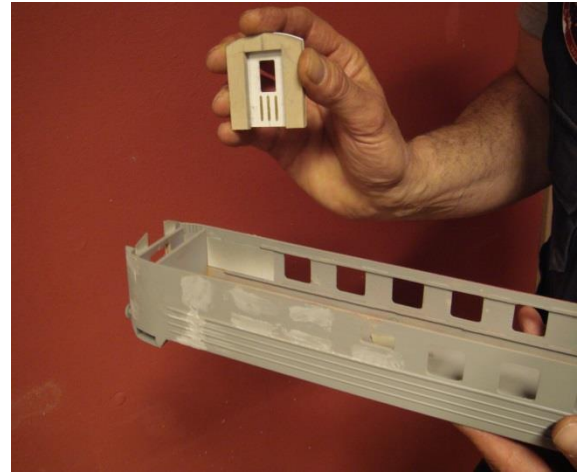
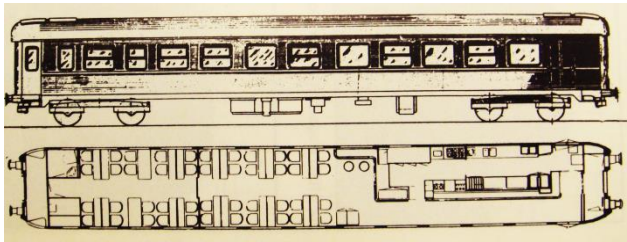
Bromsvikt G 44, P 46, och R 62 ton.

Här finns Högtalare och UIC-kabel.

Köket är utrustat med Mikrovågsugn, kokplatta, grill, kaffebryggare, kylskåp, vattenvärmare kassaregister samt luftkonditionering. Ingen bordsservering förekommer.

Flertalet vagnar har en MD11 och en MD12 boggier. Planerat var att vagnarna skulle förses med högtrycksledning och MDS-boggier.

Vid pennan
Torbjörn Ek

Hemma hos Stig

I slutet av maj gjorde nio medlemmar ett oförlömligt besök hos Stig Johansson i Fjärås för att titta på hans enormt fina anläggning. Stigs bygge är i skala HO och en kombination av byggsatser, etsatsar och scratchbyggen. Anläggningen kan köras både analogt och digitalt beroende på vilka lok som används. Anläggningen är enormt fint detaljerad och Stig har verkligen sinne för olika detaljer, allt från svävande ormvråkar till fiskargubbar på kajkanten. Stigs fågelintresse avspeglas naturligtvis i anläggningen. Vi tackar Stig och hustrun för det mycket givande besöket och den goda förplägnaden och jag är säker på att många av oss åkte hem med nya idéer och bygginspiration.

Nils B, Leif P, Kjell P, Leif J, Leif P och Stig Johansson

Rälsbussen gör uppehåll på Askim station

Hans L i beundrartagen

Dagens fiskarhistoria just levererad

*Skrattmåsar på kajkanten.
Storlek ca 3 mm*

*Ormvråken har två ungar i boet.
Maten har just anlänt*